Uitgangspuntennota

MAATSCHAPPELIJKE AGENDA

gemeente Lelystad

Inleiding

Lelystad heeft een groeiambitie. Dit vraagt om een grote inspanning op diverse gebieden. Belangrijk onderdeel hiervan is het versterken van de draagkracht zodat Lelystad zelfstandig, sociaal veerkrachtig, duurzaam (in de brede zin), aantrekkelijk en economisch sterk wordt.

De ambitie is om inwoners optimale kansen te bieden om gezond en veilig op te groeien en zo zelfstandig mogelijk deel te nemen aan het maatschappelijk leven. We willen een aantrekkelijke stad zijn voor zowel nieuwe als bestaande inwoners. Daarnaast willen we een samenleving zijn die ondersteuning biedt aan minder zelfredzame inwoners. Hierbij willen we de eigen mogelijkheden optimaal aanspreken en passende ondersteuning bieden waar nodig.

Waarom moeten we aan de slag met deze opgave?

Belangrijke doelen van de drie decentralisaties zijn de transformatie naar meer regie en verantwoordelijkheid voor mensen zelf, het benutten van de eigen mogelijkheden, meer ruimte voor de professional om in te spelen op de ondersteuningsbehoefte en een integrale aanpak. Daarmee is het noodzakelijk geworden dat professionals, inwoners en gemeente zich op een nieuwe manier ten opzichte van elkaar positioneren. Een integrale werkwijze en het centraal stellen van de inwoner zijn bij deze ontwikkeling essentieel.

Gebleken is dat integraal werken – inclusief het integreren van reeds bestaande patronen en opvattingen – nog niet zo makkelijk is – ook niet in Lelystad. We werken nog te verkokerd en sluiten hiermee niet altijd goed aan op het beoogde maatschappelijk effect. Verder wordt het inwonersperspectief nog niet voldoende meegenomen in de werkprocessen en sluit de werkwijze niet altijd aan bij de bedoeling. Dit zorgt ervoor dat doelstellingen, zoals opgenomen in Lelystad Next Level en de strategische opgaven, moeilijker te realiseren zijn.

Focus

Met de Maatschappelijke Agenda willen we een beweging creëren waarbij de leefwereld van de inwoner en niet de systeemwereld (aanbod, kokers en protocollen) centraal staat. We zien de noodzaak voor een transformatieproces, waarbij we minder naast en langs elkaar werken en meer met elkaar mogelijk maken voor – en samen met – de inwoners. Niet de uitvoering van separate wettelijke taken staat hierbij voorop, maar vooral wat de inwoner nodig heeft om zich thuis te voelen in Lelystad. Deze ambitie heeft een brede impact op onze organisatie en die van onze (uitvoerings)partners. Daarom willen we een beweging met inwoners en partners realiseren, vastgelegd in een Maatschappelijke Agenda en Maatschappelijke Doe Agenda.

Zoals in de startnota is opgenomen, dient de Maatschappelijke Agenda als kader voor de sociale opgave in de brede zin. Het gaat hierbij niet alleen om zaken die onder de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet vallen maar ook om onderwijs, sport, schulddienstverlening, cultuur e.d. en de raakvlakken met andere terreinen zoals wonen en economie. Hiermee wordt voor de komende jaren koers gegeven aan de doelstellingen zoals opgenomen in Lelystad Next Level. De Maatschappelijke Agenda heeft een looptijd van 4 jaar en een doorkijk naar 10 jaar.

Er wordt op basis van de Maatschappelijke Agenda een Maatschappelijke Doe Agenda opgesteld waarin meer concreet is uitgewerkt *wat* we gaan doen. De Maatschappelijke Doe Agenda heeft betrekking op de uitvoering. Hierin is uitgewerkt hoe invulling wordt gegeven aan de door de raad vastgestelde kaders. De Doe Agenda wordt door het college vastgesteld en ter informatie aan de raad voorgelegd. De raad heeft zo zicht op de uitvoering en kan mede aan de hand hiervan haar controlerende taak invullen.

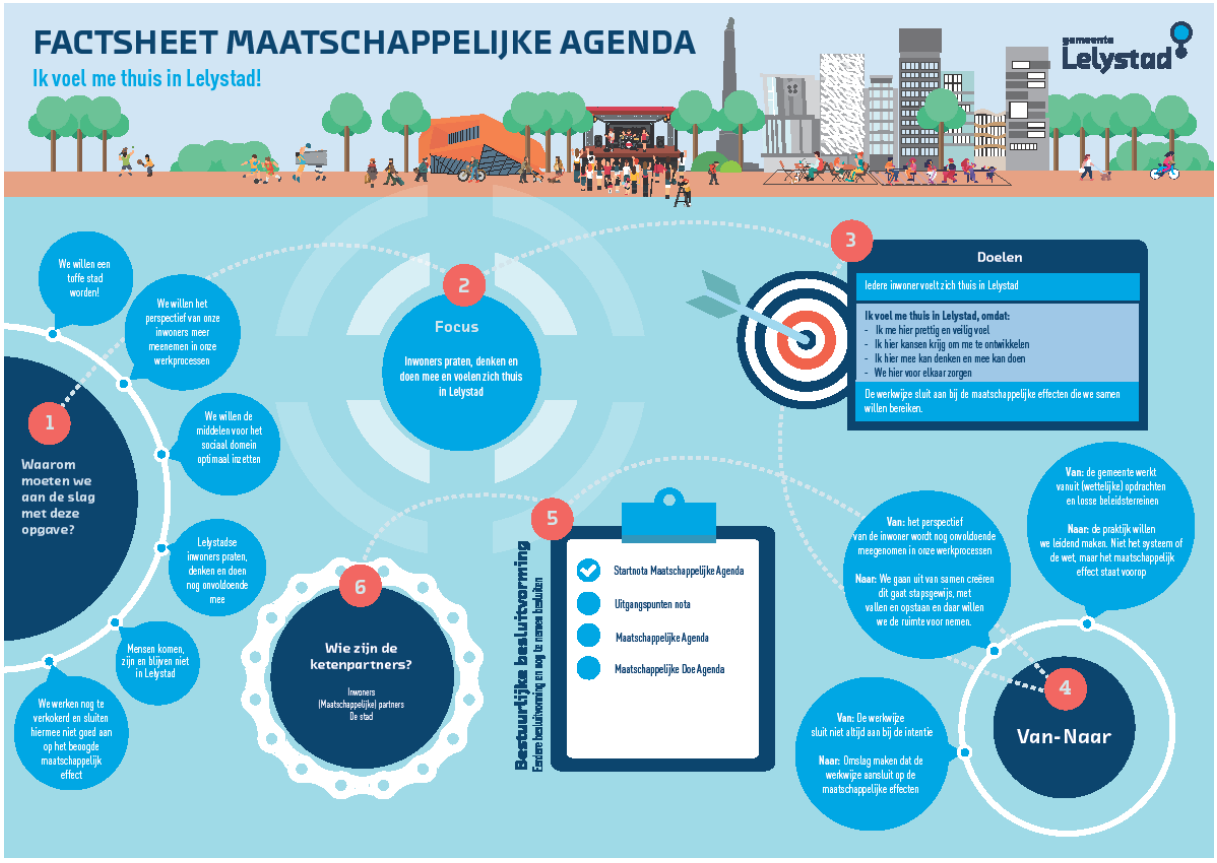

Uitgangspunten Maatschappelijke Agenda

Hieronder volgen de uitgangspunten voor de Maatschappelijke Agenda. De raad wordt hiermee nu al de mogelijkheid geboden om te sturen op de uitgangspunten die voor de Maatschappelijke Agenda gehanteerd en verder uitgewerkt gaan worden.
De uitgangspunten zijn:

a. **De leefwereld van de inwoner staat centraal**
Het vertrekpunt van de Maatschappelijke Agenda is het werken vanuit het inwonersperspectief. Hierdoor wordt het mogelijk om meer vanuit de bedoeling te werken en om meer maatschappelijke effect te creëren (voor de inwoner). De Maatschappelijke Agenda is relevant voor alle inwoners: het doel is dat alle inwoners in Lelystad zich thuis voelen, zich kunnen ontwikkelen, meedoen en zorgen voor elkaar.

b. Lelystad maken we samen: beweging in de stad creëren
We willen in Lelystad een gezamenlijke beweging met inwoners en partners in gang zetten en een gezamenlijke verantwoordelijkheid creëren. Deze beweging is nodig om te werken vanuit het inwonersperspectief en om de gewenste omslag in ons denken en doen te maken.

c. **Maatschappelijk effect staat voorop**
In plaats van de verbinding te zoeken vanuit separaat opgestelde kader- en uitvoeringsnota's, stellen wij het maatschappelijk effect voorop. Door bij casussen, vraagstukken of beleidskeuzes de leefwereld en het belang van de inwoner voorop te stellen, kijken we verder dan een eigen invalshoek, methodiek of organisatiebelang en komen we samen tot een oplossing. Dit vraagt om een andere invulling van onze werkprocessen en werkwijze. Hiermee is het mogelijk om bestaande belemmeringen rondom het integraal werken te doorbreken. Onderdeel van dit proces is het integreren van kadernota's van verschillende beleidsterreinen in de Maatschappelijke Agenda.

d. **De Maatschappelijke Agenda draagt bij aan Lelystad Next Level**
De raad en het college hebben belangrijke (groei)ambities voor Lelystad vastgesteld om Lelystad naar een 'Next Level' te brengen. De Maatschappelijke Agenda borduurt voort op de uitgangspunten vanuit Lelystad Next Level, het te vormen raadsakkoord en de 7 strategische opgaven. Belangrijke thema's zijn onder meer preventie, ontschotten van budgetten, ruimte voor de professional op de werkvloer en

het bevorderen van zelfredzaamheid. De Maatschappelijke Agenda en de daarbij behorende beweging van, voor en door de stad dragen bij aan het realiseren van de strategische opgaven, om zo een stap dichter bij Lelystad Next Level te komen.

e. Bestuurlijke aansturing sluit aan bij de nieuwe aanpak

De Maatschappelijke Agenda is een beweging die gedragsverandering tot stand brengt en het beleid anders vormgeeft. Om dit te kunnen realiseren is het van belang dat de hierboven genoemde uitgangspunten op alle niveaus – beleid, organisatie en uitvoering – op samenhangende wijze worden georganiseerd en gefaciliteerd. Hiermee creëren we de randvoorwaarden om vanuit de bedoeling te kunnen werken en de bovengenoemde transformatie te stimuleren. Inhoud en praktijk zijn leidend en niet het systeem. Om hier invulling aan te kunnen geven hebben zowel de gemeentelijke organisatie als de partners de ruimte nodig om het ‘hoe’ te bepalen.

We vragen ruimte om in de totstandkoming van de Maatschappelijke Agenda te verkennen in hoeverre er aanpassingen nodig zijn op de volgende onderdelen:

1. Organisatie en Financiën

De huidige (financiële) systematiek, zowel intern als extern, past niet altijd even goed bij het werken vanuit de bedoeling. Denk hierbij aan de manier waarop gecontracteerd en gesubsidieerd wordt en er vanuit de gemeenteraad gestuurd wordt op programmaonderdelen e.d.. Werken vanuit de bedoeling vraagt vooral om flexibiliteit en samenhang. In het proces om te komen tot een Maatschappelijke Agenda gaan we verkennen op welke manier we deze flexibiliteit kunnen realiseren met een goede balans tussen ruimte geven en controle houden. Daarbij wordt ook gekeken naar de wijze waarop de financiering binnen de Programmabegroting is geregeld en welke flexibiliteit hierin nodig/gewenst is. Dit betekent dat het eventueel wenselijk kan zijn de Financiële Verordening hierop aan te passen.

2. Volgen, spiegelen en leren

De Maatschappelijke Agenda staat voor een verandertraject van meerdere jaren waarbij doorlopend goed gemonitord moet worden of we met elkaar bereiken wat we willen bereiken. Om verbeteringen in beleid vanuit het inwonersperspectief tot stand te brengen en om te bepalen waar eventuele bijstelling nodig is, is het van belang dat we goed monitoren. Continue monitoring van het proces en de inhoud zorgt ervoor dat ook tijdig bijgestuurd kan worden.

Om te meten of we het goede doen willen we consequent kwalitatieve en kwantitatieve informatie hebben en verrijken met de informatie in gesprekken met inwoners en partners. Om een voorbeeld te geven staat hieronder een idee hoe te werken met stad-KPI’s, die ons de mogelijkheid geven om middels een plan/do/check/act-cyclus tijdig knelpunten te signaleren en waar nodig bij te sturen.

Ter illustratie een voorbeeld van KPI's in de mogelijke categorie 'Ik voel me prettig en veilig in Lelystad':

KPI
Het percentage inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren
Het percentage inwoners dat zich onveilig voelt in de eigen buurt
Het percentage inwoners dat veel overlast ervaart
Het aantal kinderen met een beschermingsmaatregel
Het percentage inwoners dat slachtoffer is geworden van één of meerdere misdrijven

3. Raad wordt actief betrokken in het hele proces

Het transformatieproces van de Maatschappelijke Agenda is nieuw en spannend. Om te zorgen dat de raad haar kaderstellende en controlerende taak goed uit kan voeren, wordt zij actief betrokken bij het proces van de totstandkoming van de Maatschappelijke Agenda, de uitwerking van de Maatschappelijke Agenda en de voortgang van de gezamenlijk gestelde doelen. Dit zal in de komende periode met de raad vormgegeven worden. Te denken valt aan het vormen van een begeleidingsgroep.